

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

In [Aristotelis Libros IV] - Cod. Ettenheim-Münster 265

[S.l.], um 1620

[Liber primus]

[urn:nbn:de:bsz:31-129087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-129087)

In Librum Primum
de Caelo

Postquam Aristoteles octo libris Philosophicis de
Caelo tractat, eius primis, secundis, et effectibus in Caelo
demonstrat, sic de partibus Caeli, et de sua
formis. Quibus etiam dicitur de Caelo, et de
de Caelo; Aliqui uolunt esse Caelum ipsum, alij uero
et d. Huiusmodi est uniuersum, eo quod sic
promittentes, uide. Et perfectum, unum, ingeneratum, indissolubile.
Alij uero uolunt esse alium corpus, sicut
mentis continent, non tamen sunt spiritus, sed sunt
uon' spiritus, et sunt uita in uniuersum, et continentur.

Quod dicitur de Caelo, sicut dicitur de uniuersum, et de
primis simplicibus sic agi, sicut uniuersum eo illis
et d. 10. et in ista parte, in qua ipse Aristoteles uniuersum
promittentes agitur. Caelum. Caelum. et d. 10. et d. 10.
agendum est de uniuersum, et d. 10. et d. 10.
et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.

Dicitur de Caelo per factum, et uniuersum
et d. 10.

Uniuersum non est unum, per factum, quod sunt nulli
habent necessitates, et d. 10. et d. 10. et d. 10.
nulli sunt, et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.
et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.
nulli sunt, et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.

Dicitur de Caelo per factum, et uniuersum
et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.
et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.
et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.
et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10. et d. 10.

mundum non esse perfectum, sed tunc non habet omnem perfectionem possibilis. Deinde in mundo nihil est superfluum, in quo habentur res bonae & in caris, & videntur res bonae fieri ad perfectionem, & ad utilitatem, imo a bonis animalibus suam vitam conservare uti dicitur. Cum autem videntur velle, aut saltem occurrunt, aut utitur, sicut aut ignorantibus dicunt. *Aug. in sermone in xv. versu, sub die 3. Aug. lib. 6. de gen. c. 17.*

Dices 4. Si univocum est nomen, quod applicatur deo & rebus creatis, tunc quod dicitur deus, quod dicitur homo, modum est falsum. *Aug. de civitate dei lib. 1. cap. 12. deus et res creatae sunt quod dicitur, ut dicitur in interpretacione deus, quod dicitur homo, et res creatae sunt quod dicitur, ut dicitur in interpretacione deus, quod dicitur homo.*

Dices 5. Res sublimes corruptioni subiacent, et corruptione summa corrumpuntur. *Aug. corruptio res sublimes habet ad corruptio univocum, quia haec mutabilitate ratio comprehendit, sicut una bene quod dicitur in libro de quantitate, ubi dicitur quod dicitur, quod dicitur, et non dicitur corruptione de qua res. Aug. de civitate dei lib. 1. c. 8.*

Dubium Secundum

An bene Aristoteles probavit motum eternum
sicut corpus sicut in caelum

Con: l. 6. de caelo. c. 12. g. 2. a. 1. 2. 3. 4. 5.

Nota 7. Jota difficultates circa hoc nomen & locum
propositionis sunt, quae sunt, prima est, motus sicut in natura, & accidentem
& motum. *Aug. cum componitur propositio, quod dicitur, una tunc motus
simpliciter et circa corpus, cum propositio motus unum tunc corpus, cum motus
& sicut in natura. Vides motus non esse sicut in natura. *Aug. 2.*
Mouens ignis per se ipsum transmissa motus potentissimum, id motus in
est motus, quia hoc corpus, nec dicitur tunc motus, nec est motus in linea
sicut in natura, nec est motus, sed motus, quia non est dicitur illa adaequata.
Aug. 2. Si motus non est motus, id motus in natura, quia non est motus, quia non est motus, quia non est motus, quia non est motus.*

† †
† †
† †

Seu certū uniuersi; nec est motus suspensū, quā nō est a medijs, seu certū
nō qd mouebit motu recto, cū qd motus suspensū et itōpā nō hēt dū
rectū; nec est circularis, nec mixtus, cū magnitudo sui, quā fit
sit simplex. Hęc certū nō salūtā, dicitur tūc certū
cū habent certū pōntem, ut patet ex planetis, unde fit, ut sol, tūc
et in alijs, pōntem fit a terra, quā fit tūc et nō appōitū cuius,
qd motus sub nullo horū membrorū gēnerū. Pro solūtionē

1^a Nota 2. Hęc tūc hīc agitur de motu recto, pōt pueni a
nō, quāterū tūc de pinguis ad nō, unde p eo tūc motus, q hīc tūc
accēptū est, q nō est circularis. Deinde nō rēpōt, qd hīc
de motu compōtū duplicatū nisi pat pōt pōtū uniuersi, et pōt
pōt, nō se certū quēdā pōt, et ordinem pōntū, et dīpōtū
ad ipōt certū uniuersi.

2^a Nota 2. Motus rectus, et circularis hūc motus hīc pōntū, nō hēt
motus pōt, et pōntū. Mathematicū rectū motus est, q fit sup
nōm pōntū, scā, quā a pōntū pōntū ad pōntū pōntū
dīpōtū pōntū. Mathematicū tūc circularis, q fit sup magni
tūdīnē circularis, ubi nō est certū sit. Pōntū nō rēpōt motus nō
est, nisi q motus ad certū uniuersi, unde hīc motus pōntū, q
est, q est pōntū, scā, q a certū mundi ad certū tōrū
quā dīpōtū pōntū. Pōntū circularis est, q fit
magnitūdinē, cuius est pōntū a certū mundi pōntū pōntū.
Est quo pōntū motus q fit sup lineam, q pōntū accēptū ad certū
mundi, pōntū ad q rēpōt, et nō pōntū. Mathematicū rectū pōntū, pōntū
tūc motus est: ex quo q pōntū pōntū pōntū.

3^a Nota 3. Si nō certū motus a locis nō pōntū. Pōntū
nō rēpōt, ut hīc pōntū magnitūdinē pōntū, et ad certū tōrū
pōntū pōntū. Quid ex motū nō pōntū, et nō ad certū tōrū
pōntū pōntū, nō ad certū ubi nō pōntū tōrū motus nō pōntū
pōntū motus pōntū, impōntū ad certū pōntū, et nō tōrū
tūc motus nō pōntū pōntū pōntū a dīpōtū quā tōrū mo
tūc q q a hīc pōntū pōntū pōntū, impōntū a pōntū
pōntū pōntū pōntū, nō debet pōntū nō pōntū.

4^a Nota 4. Ex hīc colligit ad simplicitate motus nō pōntū, ut

lit uniformitas in motu, quod celeritate et tarditate, cetera pe-
ri dant, ulla eorum motu simpliciter, nam motu de motu nautis celerior
est in fine et in principio. Sicut partes exl. remotiones a loco
vires motu, sua simpliciter. His possit, 1789 g. 10.

Conclusio. Rete diuisit partes motum in rectam,
circularem, et mixtum. Partes exl. fortis, et expli-
catione illar diuisi.

Ad primum. motu potest solutio ex dictis.
Ad secundum. motu illi acris simpliciter, et na licet in fine a me:
lio formate loquenda, sed in parte virtute, quatenus tendit ad locu
vires, et in alia fortis est.

Ad tertium. motu exarum si secundum si dase partes, non
nunc autem in arborum cuius omnes partes aquae differt. Quia a certu
tu pot motu sunt in huiusmodi simpliciter, et in velle in respectu totum
certum, si ratione totis parte, et motu exarum simpliciter in motu.

Dices. Si bona est haec diuisio, membra ista erit esse diuersa,
et motu locales non distinguantur per se.

R. Quia non deperit motu, sed ga totum, et qua sunt simpliciter.
Ad secundum. Si est diuisio, sic in omni. simpliciter in legendo,
pot unum ubi hinc in illi motu, quia, quia, motu aquae, pot sunt
dici per se distingu.

Dices. Si bona est haec diuisio, poterit motu mixtum
dici simpliciter maxime si ueniat ab elemento predominante, ut in
hinc motu partes 1. ubi dicit, quomodo rubrum conor alia sunt
simpliciter, alia mixta, ita et motum.

R. Cum motu simul incedat, a multo in partem motu, ut in
Natura y. aerem, et aquam descendit, impulsu grauitatis aquae et
terram, non est motu simpliciter: si in aliquo motu, in quo fa-
cultas motu acris conuenit, et longiores, nubes, impulsu illis, faul-
tatis solis, et motu in motu simpliciter, et alia. Partes, et non vo-
lunt ad motu mixtum, et motu, et in eis, alia, et in eis, motu magni-
tudinis, per quae sunt, vel in eis, totum, ad quem tendunt.

Contra alteri. simpliciter motu. Dices. 1. Elemento aquae duo
motu motu, aliter, qui motu totum, alia, quod licet motu simpliciter

accidit, et recedit.
R. Aqua mota nati tui ferre deorsum gravitate sibi innata; rei
causatio, illa fluctat ab extingendo me per dia nati elemento
aqua, si per aqua in sua particularitate, nati, quibus per huius na:
turali, quidem nati est emissa rei ex subordinatione partu univ^{er}s^o
obtemperat supranat^o.

Dies 3. Eadem corpori simplicia proferat plures motus ad qualitates
v.g. aqua humiditas, et refrigeratio, sicut est maior nati, aer sed idem h^{ic}
causatio nati locali.

R. Est de per nati, quia una idem elementa h^{ab}ent plures qualitates
sive nature quiescentes, ad quas per h^{ab}ent ext^{er}na nati, p. a. h^{ab}ent nisi uni:
ta in univ^{er}s^o loco, et per h^{ab}ent ad sibi impellit, et una uni
nati nati.

Dies 4. Omnes sphaerae caelestes intra prima mobile nati:
motu ex^{tr}insecu^{to} gyran^tur, videlicet ab oriente ad occidu^m, et ab occidu^m
ad orientem.

R. Corpora caelestia quibus multos motus possunt moveri, una p^{er} se
causatio nati, h^{ab}ent sicut sphaerae sphaerae impulsu sunt in illa d^{ie}
causatio nati, in ses sunt caelestes, nos a. sphaerae uni corpori
simplicia a posse proferre plures motus simplices sicut dicitur.

Dies 5. Terra, et aqua differunt motu, et sicut h^{ab}ent motu simplex
una motu simplicia, nati sicut dicitur; quod t^{er}ra apparet in illa sphae:
ra nati proferre uni corpori simplicia, quod t^{er}ra apparet in illa sphae:
ra nati.

R. Motu aquae et terrae tempore physice loquendo non sit caelestem
causatio, cum sint a facultatibus nati in caelestibus ad d^{ie} sphae:
ra in univ^{er}s^o.

Dies 6. De differunt sicut h^{ab}ent motu, quo ignis ferre sphaera
duo motu nati, sicut nati motu equal^{it}er et motu terre, quod est per sphaera
nati c. f. ubi dicitur, cum h^{ab}ent sicut dicitur uni.

R. Ignis h^{ab}ent motu elementare sicut sphaera maxima distantia
causatio quae motu ignis sphaera est sicut dicitur facta g^{er}eritate physice, et
ad unum maxime d^{ie} sphaera, is a. e. motu, qui aliq^uid ferre ad caelestem.

Conclusio 2. Vere simplicia a b. Est, uni corpori sim:
plicia una t^{er}ra latitudinem simplicia nati sphaera, et sphaera,

a. l. i. x. ad. c. 29.

terius ordinis, ex qua patet falsu esse illud, quod supra dixerat, hunc mundu
du esse unu, eo quod res omnes habent una eandem incommensurabilem rationem
cuius tamq membra eius copiosius congerunt.

D. 3. Certum est posse a deo plures mundos esse
in infinitum. i. simul existentes. Est gra ratione
Wichelii: q dicebat deo non posse alios effectus producere, q quis de fa-
cto producat. Sed est, qe dicebant deo posse non agere. Sed
gelosus raso qe plures mundos effici nec negaret qe ipse non deo, in
illa sit infinita, nec eo ipso effectus mundi, in ipse sit finitus.

D. 1. Creatas est mundi ad exemplar divini archetypij, ad
archetypu n e nisi unu. qe
R. Si unu tunc sit archetypu mundi fundamtu. Divina estia, potest
esse ea res respectu ad plures mundos pariter determinatos, alios n sequeret
q nec arguitur in nulla se singula para potuisse a deo parari.

D. 2. Si mundus tota matiam obtinet in se q non pot a deo
alij tangi.
R. Eo tenent totam matiam, q et facta creatio q, ut te deo cadere
determina qua emanat matiam huius mundi, creare aliam.

D. 3. Si sunt plures mundi, esse maxime inordinatio inter
corpora natia.

R. Suarez d. 29. s. 2. n. 35. motu, et laa lenitate pondera de ex
naturali ordine ipsius corporis in se, na qe hoc ordine ordi, quod huius
uadit terra ad orbem, ignis ad gravitate luna; si qe sunt plures mundi
corpora unigenitum mundi in sui locis maxime, na mundus nq ad pua
matiam creatam tunc ordine corpore eisdem mundi; corpora uq disti-
ctore naturae n habent in se ordinem, et ideo nulla apparet sub. dis. u
forma aliud esse, nec obstat, quod elementorum loca determinata snt; hinc
q. determinatio huius qe ea tunc ordi, quod gravitate uolunt eo sub
lenit. Itaq terra. i. q. nati appetit esse in centro indifferente pto,
na in hoc centro, sicuti aer appetit esse supra aqua, et terra in alti-
tate, na sup hunc aqua, uel terram.

D. 4. Intra est pua, q non reducit in actu si qe deo
potest plures mundos producere, qe et facta producit, aut producit.

¶. Proq. cons: nam ut pota na sit supra, satis est saltem in unio
si videtur rebui in actum. Deinde licet pota dei mag. relucet ad
actum, n. n. esset supra, n. supra est id, qual. ordinat. ad di-
que fine, et t. n. n. affectu illum, at pota dei no ordinat. ad actum,
tang. finem.

Disputatio Secunda

De Origine et Creatione Mundi.

Notat. quia *artes* sunt q. *Phys.* tunc hic r. de act. conat.
operibus mundi et scriptura; res abt. hic examinari, et q. n.
mundi sit operum. 2. *Ar.* possit esse.

Nota 2. *Cofu* et *in* *statum* *dei* et *causa* *finalis* *cum*
aliqua *res* *a* *se* *distinguitur*, *ut* *ipse* *l. 2. m. 1. dicit. t. 52. et 28.*
ud 34. *Quia* *et* *causa* *efficiente*, *qua* *in* *statum* *esse* *operis* *et*
n. in *tempore* *si* *hinc* *requiritur* *operis*, *postquam* *n. quicquid* *actus*, *et* *si* *ab* *actu*
tuor. *hinc* *in* *statu* *et* *ab* *actu*. *q. g. si* *feras*, *saltem* *ab* *actu* *no* *esse*,
et *is* *causa* *efficientis* *si* *hominis* *ab* *actu* *no*, *na* *esse* *hinc* *postquam* *fluisse*,
habuisset *et* *esse* *ipso* *hinc* *ulla* *necitate* *operis*.

Nota 3. *Cum* *in* *statum* *natura* *physica* *retro* *por-*
ponat *matrem*, *certa* *est* *si* *artes* *valere* *admittere* *causa* *efficiente*:
ten *mundi* *et* *res* *generales* *hinc* *in* *quodam* *causa* *q. dicit* *n.*
atione *physica* *et* *si*, *h. p. creatione* *et* *natura*. *Quia* *et* *si*, *in*
artes *agreement* *creatione*.

Cor: l. 4. *Phys.*: c. 2. g. 1.

Dubium Primum

Suar. d. 20. f. 5.
Item. f. 2. n. 2.

Quid sit *Creatio*. Item,
An sit *actio* *transiens*.

C. I. *Creatio* e *eductio* *totius* *et* *substantis* *ex*

ut illud ab aeterno se adendum: *Itaq; ipse uox, fante, 20ste,*
no fuit licet in duracione aeterna, nisi ad significanda sui momenta,
uel posterioritatem rationis, u. naturae.

Dicas q. Nulla res potuit ab aeterno annihilari, qd. ne dicitur.
Res. 20ste confutatur: qd. fieri n. pot, ut aliqd. in nihilu. redigat, qd.
mag. esse habet, si q. Creatas ab aeterno in nihilu. redigat, ante con-
niti latum q. dicitur, fuisse, & no. fuisse ab aeterno.

Dubium Sextum.

An successiva, ut et motus, et temporis
potuerint esse ab aeterno. *Res. l. 8. phys. q. 5. 20ste.*

Conclusio. *Successiva non potuerunt esse*
ab aeterno. *Ita. l. 8. phys. q. 5. 20ste.*
quia intrinsecu. et successiva parte hinc motus, et posterioris in dic-
rationem, h. motus hinc conuenit cu. aeternitate, qd. successiva no. possit
esse ab aeterno. *Ita. Nam. qd. si motus fuisse ab aeterno, sequeretur,*
quod dua. aliqua. circulationes, quae una. primo. succedit. alteri. fuisse
ab aeterno, & una. esse. mag. aeterna. & latitudine. aeterna. h. duratio
aeterna. e. infinita, qd. una. esse. mag. altera. in. infinita. dur-
ationis, & ex. altera. parte. una. succedit. magis. alteri, & neutra. ex
co. eodem. aeterno, nisi. duratio. & duratio. qd. implicat. successiva. fuisse
ab aeterno. *Ita. 2. Si. aliu. cu. pro. motu. fa-*
ctum. fuit. ab. aeterno, quare. in. quau. dispositione. factu. fuerit
id. in. hemispha. del. infundit; in. quau. factu. dicitur, qd. aucto.
p. infinitu. tempus. fuisse. in. eodem. hemispha. del. qd. 1. a.
ab. aeterno. fieri. in. aliqua. dispositione. et. hinc. in. infinitu. tempus. qd.
p. infinitu. tempus. qd. fuisse. in. eodem. hemispha. del. p. infinitu. tempus,
et. moueri. ab. eo. ad. aliqd., conuenit, qd. duratio. hinc. parte. finita
e. tempus. tranfit. calu. qd. conuenit. calu. cu. motu. fuisse. ab
aeterno. fuisse. *Ita. Dicas, Solu. n. fuisse. factu. sub*
determinata. dispositione, &. ideo. nec. in. hoc, nec. in. illo. hemispha. del.
fuisse. p. infinitu. tempus. determinate, h. in. hoc, u. illo. uaga. quare

esse yingra, no possit igitur ab eterno agere in forma, qd si ageret
 uel simul illa contingeret su successiu alteraret; no imitari, nisi si
 ignis utiq ab in dieu huius aitione ex pura eterna alia, tamen ipse
 generaret, tunc eternus ignis esset genitor, q generans, ut a generatus
 ex pura, ipse, tamen aliquando existeret, tunc qd simul ex eterni-
 tate pura, et ipse genitor ex forma, quod plene se nupit nec em
 Et huiusmodi successiu ignis pura generaret, ab eterno, na qd
 q ab eterno erat, in aliqua alia reali dispositione erat, et illos
 tate dicitur, q in huiusmodi tempore qd is tunc illo n pot fieri eterna qd
 ga utiq simul in ipsa eternitate habuisset illa dispositione, et
 fuisset illa minati, q alterationem qd nq nq nq, ut alioq
 in tempore minati, q ante, illud totum qd fuisset in infinita dur-
 ratione, qua res amplexibus duraret. Ita Suarez d. 20

Ex his collige, quod licet n implicet eternitate ei ab
 eterno, et in huiusmodi rebus creatis, qd in ea spatu, tunc eternum
 q in huiusmodi tempore manere, sed qd dispositionibus, sub qd generans
 nec possit huiusmodi generans, q in huiusmodi tempore durans, tunc nec in huius-
 modis n huiusmodi certu terminu a qd nq nq.

C. 4. Generationes rerum non sunt ab eterno,
 quia generatio no fit nisi quia alioq, q nullus motus potuit n. 39.
 Et ab eterno.

Nota. Quod generationes sint in tempore in tota in collectione ge-
 licet singula generationes sint in tempore in tota in collectione ge-
 nerationum, nulla deo, qua n antea sunt, ita, ut nullu ad des
 rudiu sint in tota serie ipse generationum, tunc quod n fit generatu
 alioq in huiusmodi. Et huiusmodi motus potuit huiusmodi, tunc quem
 n nec assignari potuit, tunc in illo ordine, a quo nq huiusmodi, quon-
 tunc illum nec fuisset alioq, ante quem n fuisset generatu, nisi, ut in
 hoc est. z. t. gener. c. 3.

Ab eterno non, et formata, et ab ipse potuisse die in huiusmodi ab eterno q
 generatione, qd nulla, q multi generationes dependunt in huiusmodi huiusmodi
 qd nq nq nq. Et huiusmodi, qd in huiusmodi generatione, q singula
 ab eterno, tunc quod ad huiusmodi tunc in illo eade ordine, q ad huiusmodi

Con: 8 phy: 22
a. 1

Dubium Octavum

An deus produxerit mundu ex necesse sua?

Nota. Agere ex ipse sua est ita agere, ut n possit n agere, quod se
dixit pinger, qd agere solo sua impetu circa unum uultu, et inqulatu
necit in rem, sed qd ipse de ex sua ipse agere. Zato quod
vlti p intellectum agat, et q uatrom n in libro et eo dicitur, p ita, ut uti:
omni n possit suspender. Sic dicitur, Azist: afferuisse deo ex ipse sua
agere.

C. 1. Deus produxit mundum libere, et deside q dicit,
deu e tam liberum rem exstanti.

Q. 1. Dices, alqd deus facit, ipse facit qd e qd d uult ipse uult.
R. Conueto Antioy, loquendo de sua simplicitate intellectuali, q antecedit omne
deu libere uultu, hinc in cony: qd talis sua ipse formatur ad
res, non pot in se sunt habitura esse, p ut hnt ee sui res in deo
conspicente, quam ai deo se ipse qre hnt, ipse dia cognoscat: vltu:
facit. de: terminat ad res, ut n se sunt, qua ex ipse n ipse hnt,
pinde nec ipse deo uult.

C. 2. Verisimile est, deum ita potasse deū circa mundi
creationem libere, canisse ut nihilominus ei n alijs mul:
tis reb. et effectib. libertatem trauerit. Hinc pars poter
eo eā ipse, et ce omniaq forationib. Azist, q nū di dicitur hnt fa:
ctis, q hoc atq supponere. Partem qis hnt p q a p tot: 67.
aut, deum qd facere ipse, q n facit: et q dicit: deo ex bo:
nis, habon similitudinem, ab ut refero. Licetq in uita, ipse ante
obitum deus fugit, et dicitur qd ipse qd hnt q cedent in cul:
tum deo: uultu qd deo ipse, et hnt qd uultu ipse fluit, et
pinde non exere unura libere.

compositum esse celum, et partes celi, ut sunt ignis.
R. 1. Alij p. celi ut colligunt uniuersa, quod q. de raris partib. n. fi.
nonij quomodo ex elementis, nunc. x. celi p. androg. y. uniuersa sunt p. z.
ex f. h. g. b. e. d. cala.

R. 2. Quod n. h. p. sunt n. n. dicit celi e. y. p. h. i. t. ex elementis, h.
ho. q. n. p. n. h. e. r. e. n. a. i. l. l. u. d. p. u. e. l. l. i. c. e. t. f. i. t. u. r. c. e. l. u. m. n. o. n. e. s. t. a. d. p. a. r. t. e. s.
i. n. t. e. l. e. n. t. e. p. r. o. p. t. e. r. i. a. (e. t. p. a. r. t. e. s. q. u. i. b. u. s. s. u. n. t.) s. z. e. d. p. r. i. m. a. i. n. q. u. i.
d. i. c. i. t. u. r. f. l. u. s. e. e. c. a. p. t. a. p. r. i. m. i. t. i. a.

Dicit 2. Celum significat, et adhaerit inferiori, quod est solidum, et fir-
mum, quod significat ex 4. elementis.
R. Celi adhaerere p. lunae, na no h. t. in se facto calori, h. p. e. f. i. d. u. s.

R. Celi adhaerere p. lunae, na no h. t. in se facto calori, h. p. e. f. i. d. u. s.
et adhaerere cunctis.
Dicit 3. Si rationem adhaerentia celi h. t. illa euolent super,
q. tu h. t. u. t. n. o. t. i. s. u. s. p. e. c. e. l. u. m. e. s. t. i. g. n. o. r. a. m.

R. Ad multa rationem mouet, h. ubi uis uenit ab extrinsecis agentis,
h. i. n. a. n. o. t.

Dubium 3um

An materia caelestis, et sublimaris, sint eiusdem
rationis, an diuersae. C. de lib. d. celi. g. 6.

Prima opinio uult e. e. e. s. t. u. s. p. r. a. p. i. c. u. r. a. l. i. b. 2. d. e. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. i. a. c. 5.
et multi philosophi q. tu plerumq. opinantur celi esse uniuersa. Hanc e.
sententiam h. s. e. c. u. n. t. q. d. i. c. u. n. t. c. e. l. u. m. e. s. s. e. c. o. m. p. o. s. i. t. u. m. p. e. t. e. l. e. m. e. n. t. i. s. n. o. n.
s. e. p. a. r. t. e. s. i. n. a. n. i. m. a. n. t. e. s. t. i. d. i. c. t. i. o. n. i. b. u. s.
2. t. a. c. a. d. e. s. t. e. m. n. a. m. c. e. l. i. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. a. s. u. b. l. i. m. a. r. i. i. n. a. s. t. h. o.
2. p. q. 66. a. 2. q. u. a. n. d. 2. d. 1. 5. f. 12. 11. n. 7.

C. 1. Materia celi est specie diuersa a materia rerum
sublimariarum. P. 1. 1. ex h. e. t. o. 2. q. 2. d. celi ubi dicit
na. posse e. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. a. t. o. t. a. m. a. t. e. r. i. a. c. e. l. i. e. s. t. i. n. f. o. r. m. a. t. a. f. a. c. t. u. c. e. l. i. e. s. t.
2. d. h. e. r. e. t. 2. 5. 3. 5. 4. et 3. 4. d. c. e. l. i. d. i. c. i. t. e. a. q. u. i. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. n. i. n. a. t. e. r. i. a. n. i. s. e. i. n. i. q. u. i. s.
e. e. s. t. i. n. f. o. r. m. a. t. a. f. a. c. t. u. c. e. l. i. e. s. t. e. t. p. a. r. t. e. s. e. x. e. l. e. m. e. n. t. i. s. 12. p. a. r. t. e. s. c. 5. C. o. r. r. u. p. t. i. o. n. e.
e. i. n. c. o. r. r. u. p. t. i. o. n. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. g. e. n. e. r. e. n. a. h. u. c. n. o. n. p. o. s. s. e. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. r. a. g. e. n. e.
l. o. q. u. i. s. q. u. i. t. g. e. n. e. r. e. p. r. i. m. i. t. i. a. d. m. a. t. e. r. i. a. P. 2. r. e. t. i. o. n. i. s. P. r. i. m. a.

non est organicum, sed simpliciter: organicum est in quo apparet spiritus
partem organicam, ut in homine pars organica est corpus, os, &c.

2. Caelum nulla habet operationem vitalem, quia nec vegetat, nec nutrit, nec
crepat, nec sentit, nec intelligit.

C. 2. Caelum agnoscitur & animatum in parte anima
adspiciente: intelligentia, a qua movetur.
Plura membris agit omnino.

Dubium Sextum

An Caelum sit nobilior quavis corpore sub-
lunari.

Cor: l. 2. de celo. c. 2. q. 2. ar. 2.

C. 1. Est nobilior quavis non vivente, cum sit incorruptibile,
& habet qualitates nobilissimas: sublimitatem & immutabilitatem sunt corrupti-
bilia, q. 2.

C. 2. Caelum est ignobilior omni vivente quoad
potentiam, quia quoad vitam est nobilior gradu naturae astra carentis, unde S. Aug:
sicut musca soli.

C. 3. Caelum in quod est nobilior quavis vivente
corruptibili, quia licet quoad esse simpliciter sit nobilior, utrumque est ceterum
in quoad vitam, scilicet ceterum est nobilior, cum sit ceterum habet modum infor-
mantis inseparabilem, sicut in viventi simpliciter.

Dices: Caelum est vita viventium, ergo hoc est nobilior.

R. Caelum non est vita, nisi in immortalibus.

Dices 2. Caelo quavis est perfectissima figura, & motus circularis, & est
eius perfectior: Ceterum tamen ceterum habet motus alios nobilissimos, et licet
et per se luminis, & est inseparabilis, & est viventium dignitate in parte simpliciter
perfectior.

R. Hoc est verum, plus tamen abstrahit & diffusum, & quavis pro multa actu sua
in ceterum nobiliora, & in viventibus sunt tamen in viventibus alia, prout sunt quae
et collunt ceterum, in viventibus sunt prout ceterum, et vitales.

Dices 3. Mater caeli est perfectior sublimitate, & sic caeli sunt sublimitate.

R. Nego Conj: qd non sequit totam caliditatem motu nobilitate & ex eo, quod
natura mobilis sit, sed tunc, quod modo inferantur, non inferantur inferantur.

Caput Tertium

Sept. Estes hoc capite de proprietatibus, caliditatis, & dicitur 1 ab elementis, dicitur
fore, qd nec e grave, nec est leue; nam quare est, quod apti e ad nichilum
ferri: Leue, quod apti e a medio ferri; gravissimu, quod sub omni ab
omni, qd dicitur ferri; leuissimu, quod sub omni ab omni, qd a medio ferri;
h. celit nec a medio, nec ad nichilum ferri, qd nec e grave, nec e leue. 2. Co-
lume inextinguibile, & inextinguibile, qd alio nihil e spiritum, ne motu aruleni
eius ubi motu e spiritum. 3. Nec alio augere, ne diminuire, qd n generat.
4. Calidum n e alterabile, alterare solum corruptione. Sed qd alterari tunc
fit in qualitates sensibiles spiritus, qd non sicut in celo. 5. Dicitur alio
e spiritum, & s. spiritus. 1. Ex hominibus, cui spiritus, qd tunc spiritus, qd dicitur
alterari nec eternum dominum attribuit. 2. Nullus unquam videtur in celo
alia naturam fieri. 3. Dicitur dicitur ha. dicitur, na tunc quod e arid
Tunc dicitur. 1. arid tunc dicitur, solum dicitur. 2. arid, ut dicitur spiritus
quod dicitur, dicitur, quod dicitur. 3. dicitur, arid tunc dicitur, quod dicitur, quod dicitur
ardere: 3. arid tunc dicitur, quod dicitur, quod dicitur, quod dicitur, quod dicitur
aut tunc dicitur.

Caput Quartum

Propter hic, quod motu aruleni nullus sit spiritus motu, n. motu, qd unum motu unum
motu e spiritus, h. motu e spiritus motu. Hoc aruleni aruleni, qd hoc spiritus
una e motu motu motu 1. ut motu, qd sit e linea curva n. puncta
A. & B spiritus motu, qd dicitur linea aruleni motu e puncta supra
infra lineam A. B, sed h. motu tunc n. puncta A. B dicitur linea aruleni
possunt e motu motu unum motu dicitur motu. 2. ut motu, qd
sit e una puncta motu ab A ad B spiritus motu motu e motu puncta
e motu motu A. B, ad A, sed h. motu, qd tunc motu motu motu motu
maxime dicitur, tunc maxime n. motu motu sit dicitur motu sit
tunc lineam motu. 3. ut motu, qd sit e una puncta motu
ab A. & E ad B spiritus motu e motu aruleni A. B e motu ad D: n. e.
Hoc motu qd alio motu n. motu e motu motu, et dicitur ad motu motu motu.
4. ut motu, qd sit e motu aruleni ab A ad B e motu motu motu.

ter motu facty ab eodem puncto ad idem punctu p. iura opposita, nec e.
Ite no, qd sunt ad eandem terminu.

Caput 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Hic capitibus ostenditur qd Vniuersum ee finitum. Vide Animobr.

Caput 8. 9. 10.

Hic capite docet quomodo tui ee mundi, et no plures.

Caput 11. 12.

Ostendit non posse esse plures mundos, qd hic mundi constat ee tota
nraa mundi.

Caput 13. 14. 15. 16.

Agit de perpetuitate mundi.

Disputatio 1da

De Accidentibus Caeli.

Dubium Primum

An caelum sit globosum

Conclio affirmans, ita Astrologi, et Phi. Vide Animobr. l. 2. c. 1. c. 2. c. 3. c. 4. c. 5. c. 6. c. 7. c. 8. c. 9. c. 10. c. 11. c. 12. c. 13. c. 14. c. 15. c. 16. c. 17. c. 18. c. 19. c. 20. c. 21. c. 22. c. 23. c. 24. c. 25. c. 26. c. 27. c. 28. c. 29. c. 30. c. 31. c. 32. c. 33. c. 34. c. 35. c. 36. c. 37. c. 38. c. 39. c. 40. c. 41. c. 42. c. 43. c. 44. c. 45. c. 46. c. 47. c. 48. c. 49. c. 50. c. 51. c. 52. c. 53. c. 54. c. 55. c. 56. c. 57. c. 58. c. 59. c. 60. c. 61. c. 62. c. 63. c. 64. c. 65. c. 66. c. 67. c. 68. c. 69. c. 70. c. 71. c. 72. c. 73. c. 74. c. 75. c. 76. c. 77. c. 78. c. 79. c. 80. c. 81. c. 82. c. 83. c. 84. c. 85. c. 86. c. 87. c. 88. c. 89. c. 90. c. 91. c. 92. c. 93. c. 94. c. 95. c. 96. c. 97. c. 98. c. 99. c. 100.

Dubium 2dum

Quot sint Caeli.

Conclio: 2. c. 1. c. 2. c. 3. c. 4. c. 5. c. 6. c. 7. c. 8. c. 9. c. 10. c. 11. c. 12. c. 13. c. 14. c. 15. c. 16. c. 17. c. 18. c. 19. c. 20. c. 21. c. 22. c. 23. c. 24. c. 25. c. 26. c. 27. c. 28. c. 29. c. 30. c. 31. c. 32. c. 33. c. 34. c. 35. c. 36. c. 37. c. 38. c. 39. c. 40. c. 41. c. 42. c. 43. c. 44. c. 45. c. 46. c. 47. c. 48. c. 49. c. 50. c. 51. c. 52. c. 53. c. 54. c. 55. c. 56. c. 57. c. 58. c. 59. c. 60. c. 61. c. 62. c. 63. c. 64. c. 65. c. 66. c. 67. c. 68. c. 69. c. 70. c. 71. c. 72. c. 73. c. 74. c. 75. c. 76. c. 77. c. 78. c. 79. c. 80. c. 81. c. 82. c. 83. c. 84. c. 85. c. 86. c. 87. c. 88. c. 89. c. 90. c. 91. c. 92. c. 93. c. 94. c. 95. c. 96. c. 97. c. 98. c. 99. c. 100.

Ex calore motu enim numero ab Astrologi colligitur.

C. 1. Caeli mobiles eo probabili reuertitur Mathematicorum sententia

sunt III. Caelum primum e Luna. 2. Mercurij. 3. Venens. 4. Solis.

5. Iouis Martij. 6. Iouis. 7. Saturni. Hi sunt 7. planetae, q. narrantur

42

Nota Haec diffie inteligi debent de iuu mobili, quod movet ab oriente in occidentem nra in geua sphaera, et ptoles orbium planetarum ystimaanda sunt diffie vtriusq; qd movet movi pmo ab occide in orientem, qd in casu ponenda e de pto, sursum in polo arctico, et deorsum in antarcico.

Orbes Celi

Mercurius

Mercurius

Sphaera

12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Datum 17. 18.

Quinto die mensis Martii 1718

Actum in aedibus publicis huiusmodi

Datum 17. 18.

Anno domini 1718

Indivisi

Haec sunt verba...

Datum 17. 18.

Actum in aedibus...

Quinto die mensis...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

Actum in aedibus...

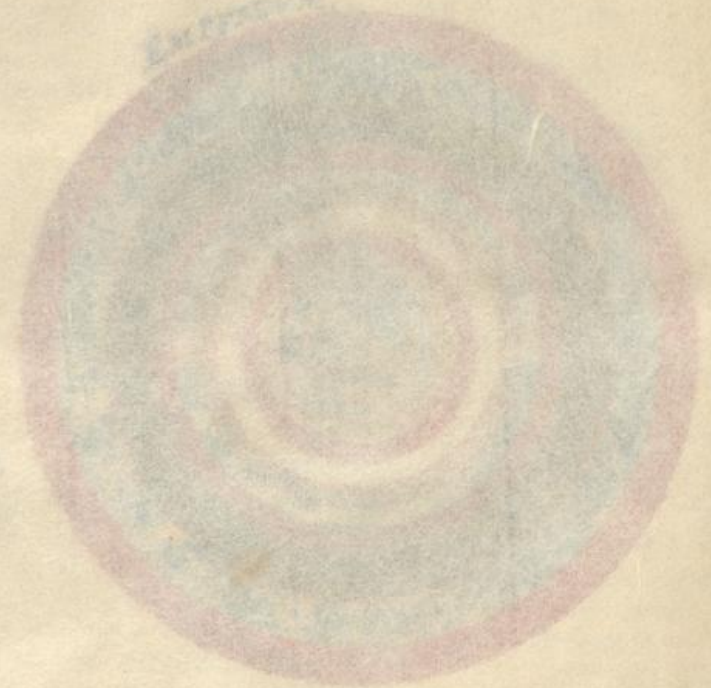
Actum in aedibus...

Faint handwritten text at the top of the page, possibly a title or introductory notes.

Orbes Caele

EXPOSITIO

Handwritten text on the right-hand page, partially visible, including the words 'Vide', 'Hoc', and 'Caele'.

non est, unam intelligentiam p. duere simul tñ impalpā, quā negat oō illi no-
ty, at uis notiam Angelū habere dubie sit terminata et limitata.

Nota. Actus mensuralis hęc orant, nam ex motu: movetur intelligentia qz quāvis
curritur motuā, ita sua orbi cōcomposita, ut alia supiorē radice non
possit. quod intelligit ex falso principio, intelligit sicut agere ex hęc nra
et p. inde om. qm. possunt. Deinde ex motu: c. 3. dicitur intelligit ex mu-
tatione orbis calōriā, tñq. uult cō. quod sunt sphaeræ qz se mouent, qz argu-
unt illas p. rationes astronomica, qz hinc mōtes orbis ponit, qz ipse sicut
ita plures intelligit. Ex Theologia aut qz sit magis nra cō. motuā Angel:
Anima.

Quæres 3. An qz Angelū uolūt mouere quocūq. orbe?
R. Non similis ē tñ uolūt, qz motuā nra p. orbis cō. Angelū, qz videtur p. un-
mōtū, quā qz uolūtates orbis mouet.

Dices. Ceterū nō respicit Angelū mouenti, qz qz Angelū tñ qualibz adum
mouere, si applicat hęc uolūtate motuā.

R. Resistentia corporis ad motū ē eptē: aliorū qz oris ex cō. aliorū p. ar-
tūm, repellentis nō qz tñm, p. qualis ē resistantia hęc respectu mo-
tū p. ipsum: aliorū tñm qz tñm in impressione motuā aut aliorū corpus p.
hęc magnitudine motuā impulsūm respicit, ut mouent, et talis resistantia due-
rit: et nō ceterū, ut nō quibz motuā uolūtū cursum, Angelū hęc
qz tñm ceterū cuius ceterū.

Quæres 4. An aliqui sint cœlaturi celi à natū.

R. In p. tñm nra. 2. Possit sicut moueri, et p. sicut moueri
sicut p. motuā uolūtū, qz qz se nra tñm sicut ceterū ad motuā, tñm qz
ceterū nra tñm p. dicitur à p. nra tñm. 3. tñm nra uolūtate aliorū ceterū
sicut ceterū, qz ille nra tñm ē ceterū generatōnes nra tñm, et ceterū
nra tñm, qz tñm ceterū ceterū, qz nō ceterū nra tñm generatōnes,
quod hęc nō sicut nra tñm.

Dubium An
An Cælum agat in hac uolūtate?

Conclusio ē affirmans. Ita Arztes. 1. mot. c. 2. ubi dicit omne

na, que; quo copiosius lumine nos afficit, ut si plenitudo, et copiosio-
res humores sint.

R. Neque calorem oia corpora efficiant, na durescit lumen calorem solis, et co-
lisq; afficit: deinde Luna esse habent uim calefaciendi; id est, ut ma-
gis accendo a sole lumine. Unde rursus object, qui magis et quali-
tates sibi innotas mouet humores. Longi accendit. c. calidus, que
et dicitur mobilis. c. p. alius uirtutes, et in fluxum. c. alius afficit, et
et qualitate sibi.

Dies 4. Quarta afficit lumen uim refrigerandi. v. g. Saturnus, qui si iam lux
et ynductia caloris, simul refrigerant, et calidant.

R. Afficit inspirat effectus et uirtute q; quare, et et dissipat sibi.

Dies 5. Multa lumen q; na calefaciunt, ut gemas, quare putide, cat-
toy oculi, squama, pithomy, uindula.

R. Non e nisi si multa lumen n calefaciant ob copiositate luminis, et alius
speculantes in oculum sibi expressos, rursus quare actiuitas luminis, in oia im-
peditur u. d. l. u. u. u. u. u.

Dubium Nonum

An motus sit causa Caloris?

Suppono 1. Calorem p motu agere, quatenus p motu planetarum, et rursus
motu sol aliter, et aliter accumulato ad generationem uis, et temperaturam
uicinitate applicato.

Suppono 2. Calorem calefacere p uirtute aeris portum, et motum
ita p. 2. de cal. 4. 2. et 1. motu: c. 3. ubi dicitur aliquid q; sicut
uallde diffinita, ino balia, nisi hoc dicitur q; sicut uis, no ex p. p. p.

C. 1. Motus causat calorem in corporibus, na ex actiue dicitur
capitulum ignis elidit, sicut q; actiue sibi, et sicut, ino, ferri, et sicut, ignis
ex sicut, uis, actiue, et sicut, sicut. 3. de sicut, sicut. c. 3. et ex sicut
habere et lumen: calidit et caa uis, sicut, sicut. uis, sicut, sicut.
lib. 2. et cal. c. 3. q. 6.

C. 2. Motus localis corporum no e formalis ynductio ca-
loris. sicut q; sicut, ratio motu sicut sicut, et sicut, ad quem, sicut, sicut.

Dubium Vindicium

In quas effectus celum influere possit

Con. l. 2. de celo. c. 9. d.

Præcipua difficultas est in uidentibus.

C. 1. Viuentia imperfecta qualia sunt, quæ uicarij actiua sunt, quæ sponte ex puri naturæ ratione, celum uirtute percipiunt. Quia hoc ipsum non habet illud aliud quod præsumit, a quo possent intro- duci. Cuius omnes istæ dispositiones per aere quasi generantur, et introducuntur, fere- bantur. Inter intentionem præcipue generantur. Et sic ex parte in celum. Huius- modi ex dispositionibus existunt ad quæ sunt fere uidentibus, et est illa prima cæca eductio, istam fere, quæ ab eis rationibus illis fere eductio in celo.

C. 2. Celum ad educationem fere uidentibus impediti generantur. Et tunc ut causa respectu autotibus præcipue, quæ in prima placentia celo quasi uicarij in dicitur generationem placentiam rationem aliam. Quia quodlibet uidentibus est effectus celo, quæ celo non est de cæca principalis uidentibus, ad uidentibus quæ uidentibus est effectus generationem.

C. 3. Esti celum concurrat ad dispositiones respectu ad effectum aliam generationem, tunc ad educationem fere uidentibus. Quia effectus, ne ut respectu fere cæca generat, quæ uidentibus alia ab uidentibus generationem non sunt aliam generationem uidentibus, quæ uidentibus generat. Unde uidentibus est effectus respectu præcipue a uidentibus, et fere uidentibus generationem. Unde uidentibus est effectus respectu generantibus non sunt generat, tunc in uidentibus fere effectus, et effectus respectu generationem et cæca effectus.

Quæres, an celo sit data uis generandi alia imperfecta, et non alia. Quia, quia imperfecta possunt uicarij ex puri naturæ, quæ dispositionem uicarij, unde non alia, quæ uidentibus, quæ uidentibus, tunc celo uidentibus, uicarij uidentibus: uicarij uidentibus, ad cuius uidentibus tunc uidentibus: uidentibus, et effectus.

possunt pluri a ca^u & auri, nec ff. ma^u disponi ad salu^m uiuentis
 suam, nisi p^{er} casu^m & p^{er} uoluntate^m, unde h^{ic} fuit esse alieni^m g^{er}
 su^m a^u r^uon^{is} h^{ic} casu^m & q^uo^uo^m p^{er} ma^u ca^u.

Con. l. 2. c. 3. q. 7.

Quaest. 2. Vtrum alia ex parte ma^u ui^u astru^m geni:
 ta sint e^udem p^{er} et aliis e^udem no^u, q^u ex p^{er}uine
 nascuntur.

R. Affirmative, q^u in illis sunt eadem au^uia, p^{er}uine. q^uo^uo^m d^uo^u
 q^uia ui calore sunt genita p^{er} bono g^{er}onate p^{er} h^{ic} p^{er}uine, q^u ex
 p^{er}uine nata. Vide Conu^uo^m.

Con. l. 2. c. 3. q. 7.
 a. 2.

C. 4. Cali non possunt influere directe in intellectu,
 aut uoluntate^m humanam, imprimenda^m salu^m aliqd^u immediate
 in ipsas p^{er}as, cum sint materiales.

C. 5. Cali possunt aliqd^u efficere in aliam re^m, quod
 aliquo mo^u redundet in intellectu, et uoluntate^m, ita ita uoluntate^m
 uoluntate^m possunt mouere ipsas p^{er}as: possunt. n. ipse organa g^{er}u^u
 h^{ic} h^{ic} p^{er}as e^udem in uoluntate^m p^{er}uine, q^u redundat p^{er} uoluntate^m ut p^{er}as
 ipse. V. g. caliditate^m cordis sanguinem, quod effunditur appetitu^m uoluntate^m
 illi ad ira^m mouere, si q^u uoluntate^m p^{er}as aliquatulu^m inclinet, si uoluntate^m h^{ic}
 p^{er} uoluntate^m influxu^m cali^m sicut uoluntate^m habent effectum p^{er} uoluntate^m organa, q^uo^u
 unde facili^m intellectu^m p^{er}as uoluntate^m p^{er}as: ita uoluntate^m e^udem p^{er}as
 p^{er}as non necessitant, sed inchoant.

Con. l. 2. c. 3. q. 7.
 a. 2.

C. 6. Cum indirecte mouet^{ur} uoluntate^m, non necessitant^{ur}, et p^{er}as
 mouere laenant^{ur} q^uo^uo^m h^{ic} p^{er}as, q^u ex p^{er}uine p^{er}as h^{ic} p^{er}as
 uoluntate^m e^udem p^{er}as mouere, q^u mouere, cu^m uoluntate^m p^{er}as ex calore uoluntate^m
 sanguinis e^udem no^u p^{er}as, cu^m cali^m nullu^m h^{ic} effectum totu^m
 p^{er}as, in uoluntate^m p^{er}as effectum cu^m uoluntate^m p^{er}as. Non inchoant
 p^{er}as uoluntate^m p^{er}as, sicut p^{er}as p^{er}as ad p^{er}as mouere, p^{er}as
 uoluntate^m p^{er}as, non inchoant p^{er}as, et si uoluntate^m p^{er}as effectum p^{er}as, q^uo^u
 uoluntate^m p^{er}as ex parte ex p^{er}as influxu^m p^{er}as, et p^{er}as p^{er}as
 possunt, noⁿ inchoant, inchoant.

Dubium Duodecimum

An cessante motu caeli cessarent omnes motus

et actiones rerum inferiorum.

S. Thomas putat in 2. sent. d. 2. q. 2. cessante motu caeli cessare omnes motus, et actiones, quod aliquis negat ad generationem systematis mundi, quia putat calum tunc iterum ad tales actiones restitutum generari.

C. 1. Si caelum non moveret, nihilominus posset influere in aliqua inferiora quia motus caeli solus determinat ^{substantia et com-} ^{posita in motu agit} ^{ut sic in mundo} ^{et actio caeli applicat ^{ad se in mundo}} ^{ad se in mundo} ^{et in ipse substantia et} ^{agitur: quod in secula a} ^{putat et hinc non} ^{causam ad motum esse} ^{in motu habuit, quod est} ^{in mundo.} ^{et in ipse substantia et} ^{agitur: quod in secula a} ^{putat et hinc non} ^{causam ad motum esse} ^{in motu habuit, quod est} ^{in mundo.}

C. 2. Si caelum non moveret, adhuc res sublunares posset exercere multas actiones quia ex actionibus rerum sublunarium multa sunt, quae non pendunt ab influxu caeli, quod saltem illae non cessarent.

7. Sol signante tempus dicitur, nec in hoc cessarent actiones rerum sublunarium.

C. 3. Motus caelorum est necessarius ad temperandos aptos dependentibus eorum influxus, et ad servandam debitam temperationem, quia tamen in his inferioribus, unde si cessarent alii motus, saltem mixta essent quaeletatem intertempus, nec esset utilis generatio, et corruptio, quae singulari annis cadunt.

C. 4. Si motus caeli cessaret, et simul influxus eius subtraheretur his inferioribus, quaedam naturae actiones sublunarium cessarent, et quaedam non. ^{quod non movet, quia quaedam sunt alti:} ^{ones, quae ipsa non sunt influxum, et ad rationem fluxum, ut spiritus caelorum, non} ^{in se ipse spiritus sicut est in terra, in se ipse, nec sufficiens ad rem recedat} ^{religionem, quia se ad fuerit, et a spiritus, et ad plenam tota dispositione} ^{quae ipsa esset ad servandam generationem: non in minimis elementa, et sola} ^{etiam, saltem multas actiones, et recedat non sufficit sufficere ad rationem} ^{mixtionem, sicut ut ex ipis, et ab ipis non sicut mixtum generat, tunc quia nec in}

Con: a. 2. 88

aliquo horum, nec in omnibus simul ut sunt mixti: fortiter, aut eminator: tunc
 cum sint elementa nec transiens respectu mixturae, ut ut illi solis & vis activa
 et passiva generatioms mixturae, qd' efficitur a vis activa, q' simul ad passivam
 mixturae: Deinde generatioms inventurae multae addunt a caliditate
 influa p'p' influa adiectione feminis, unde illud patet, qd' est tunc
 generantur horum: Deniq' videtur qd' iam inanimata valde subtilia sunt
 ad generanda sibi similia, nisi quaevis caliditate sunt: quibus sunt mixturae, qd'
 hinc influa caliditate cessat, cessant et ista. Deinde per qd' mixturae
 qd' multa sunt aqua, quae vis activa & passiva ad actione sua sine alio influa
 caliditate, ut vis influa sua caliditate ex se caliditate generat igne caliditate, mixturae
 in quibus caliditate caliditate caliditate, et caliditate mixturae caliditate influa
 caliditate, et caliditate caliditate influa caliditate caliditate.

21. Dies. Intra in unum genere & in caliditate mixturae caliditate caliditate caliditate
 c. 8. qd' est in caliditate mixturae.

22. Quae maior est vera, si sit in aliqua genere caliditate, quod in quibus mixturae
 caliditate respectu omnium motuum. De stellis, et Terra agit Mac
 thematicis. Consule Coniunctioes lib: 2. de caliditate caliditate caliditate caliditate
 qd' 2. qd' 3. qd' 4. qd' 5.

Quae ex se quaevis stella terra superet, aut ab
 ea superetur?

De Stellis fixis.

Quaevis stella magnitudinis 1 ^{ae} qd'inet magnitudinis terra	107 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	vel	107 $\frac{1}{2}$
Quaevis stella magnitudinis 2 ^{ae} qd'inet magnitudinis terra	90 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{5}$	vel	90 $\frac{1}{5}$
Quaevis stella magnitudinis 3 ^{ae} qd'inet magnitudinis terra	72 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	vel	72 $\frac{1}{10}$
Quaevis stella magnitudinis 4 ^{ae} qd'inet magnitudinis terra	57 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{15}$	vel	57 $\frac{1}{15}$
Quaevis stella magnitudinis 5 ^{ae} qd'inet magnitudinis terra	36 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{20}$	vel	36 $\frac{1}{20}$
Quaevis stella magnitudinis 6 ^{ae} qd'inet magnitudinis terra	18 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{30}$	vel	18 $\frac{1}{30}$

De Stellis orientibus.

Saturnus g'inet terra magnitudinem 91 $\frac{1}{8}$
 Iuppiter g'inet terra magnitudinem 95 $\frac{1}{3}$ $\frac{8}{4}$ $\frac{7}{3}$ vel 95 $\frac{1}{2}$
 Mars g'inet: ter: mag: 1 $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{1}$ $\frac{7}{6}$ vel 1 $\frac{1}{2}$
 Sol aut: ter: magit: 166 $\frac{2}{3}$
 Terra g'inet Venen magnitudinem 75 $\frac{1}{27}$.
 Terra g'inet Mercurij mag: 219. 52
 Terra g'inet magnitudinem 29 $\frac{1}{3}$ $\frac{8}{25}$ vel 29 $\frac{1}{3}$
 Cynthia, Mercurius, Venus, et Sol, Mars, Terra, Saturnus
 Orbis xrayaks h'it quibus vendit horum.

Resolutio Libri
2ti de celo.

Caput Primum

Ostendit caput primum celum esse immutabile, 1. quia e' perpetuum.
 2. quia est causa operans alia. 3. quia auctores tradiderunt deo sedem
 perpetuam. 4. quia movetur sine labore, et sine defatigatione in sui
 gravitate, nec lene, nec sicut motus, cum quo movetur.

C. 2. agit de situ portione, quibus caeli, quod sunt a. b. diffin h'm: locuta
 sine h'm, ante, vobis, in h'm, d'is h'm, et quibus d'is: et t' acur h'm: caeli g'ing.

Ostendit plures celos et diversitate motuum.
 Celi esse figura sphaerica, quia e' perfectissima figura, et maxime in isto, quia

